

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ - ΤΜΗΜΑ Β΄

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ,

με τετραμελή σύνθεση, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1/95 απόφασή της, στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Εμπορίου την 24 Μαΐου 1996, ημέρα Παρασκευή και ώρα 12 μ.μ., με την εξής σύνθεση:

Προεδρεύων: Βλάσιος Ασημακόπουλος

Μέλη: Χαρίλαος Χάρακας,
Ιωάννης Κατσουλάκος,
Μελίνα Μουζουράκη (εισηγήτρια).

Γραμματέας: Αλεξάνδρα - Μαρία Ταραμπίκου

Θέμα της Συνεδρίασεως ήταν η αίτηση της εταιρείας "HONDOS CENTER" ΑΦΟΙ ΧΟΝΤΟΥ Ο.Ε.Ε. για έκδοση από την Επιτροπή απόφασης εξαίρεσης, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ.3 του νόμου 703/77 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, των συμβάσεων δικαιόχρησης (franchise) μεταξύ αυτής και των εταιρειών ΥΨΙΛΟΝ ΕΝΑ Α.Ε., "ΡΟΝ ΡΟΝ" Χ.ΜΟΥΡΚΟΚΩΣΤΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε., ΑΦΟΙ ΚΟΥΤΣΟΥΡΕΛΗ-ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, ΧΡΥΣΑΦΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ-ΕΙΔΩΝ ΔΩΡΩΝ-ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ-ΟΡΓΑΝΩΝ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ, ΧΡΥΣΑΦΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε και ΑΦΟΙ Γ.ΑΡΜΟΝΗ Ο.Ε., τις οποίες υπέβαλε στην Επιτροπή.

Η ως άνω συνεδρίαση είχε αρχικά οριστεί για τις 8 Μαΐου 1996, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10 π.μ., οπότε και ανεβλήθη μετά από σχετική αίτηση της εταιρείας "HONDOS CENTER" ΑΦΟΙ ΧΟΝΤΟΥ Ο.Ε.Ε.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν (α) η εταιρεία "HONDOS CENTER" ΑΦΟΙ ΧΟΝΤΟΥ Ο.Ε.Ε. δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου, Βασιλείου Χαραλάμπους και (β) οι ανωτέρω αντισυμβαλλόμενες εταιρείες, δια του πληρεξουσίου τους δικηγόρου, Σταύρου Λέτσα.

Στην αρχή της συνεδρίασεως το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την εισήγηση της Γραμματείας και πρότεινε να κριθούν ισχυρές, σύμφωνα με το άρθρο 1, παρ. 3 του ν. 703/77 όπως ισχύει, οι συμβάσεις δικαιόχρησης που έχει συνάψει η αιτούσα με τις ως άνω εταιρείες, εφόσον γίνουν αποδεκτές από την αυτήν ορισμένες

τροποποιήσεις των ρητρών των συμβάσεων, που καθιστούν αυτές περιοριστικές του ανταγωνισμού.

Στην συνέχεια έλαβαν το λόγο οι πληρεξούσιοι δικηγόροι των ενδιαφερομένων μερών, οι οποίοι ανέπτυξαν τις θέσεις αυτών, έδωσαν πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Προεδρεύων και τα Μέλη του Τμήματος και ζήτησαν από την Επιτροπή την έγκριση της ως άνω αίτησης. Ο Προεδρεύων του Τμήματος έδωσε προθεσμία μέχρι τις 10 Ιουνίου 1996 στις παρασταθείσες εταιρίες για να προσκομίσουν τα υπομνήματά τους.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού - Τμήμα Β' συνήλθε σε διάσκεψη, με τετραμελή σύνθεση, σύμφωνα με τις υπ' αριθμ. 1/95 και 28/96 αποφάσεις της, την 21 Οκτωβρίου 1996, την οποία συνέχισε την 30 Δεκεμβρίου 1996, στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Εμπορίου, και, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, τα ενδιαφερόμενα μέρη, κατά τη συζήτηση της υποθέσεως την 24 Μαΐου 1996, καθώς επίσης και τα υπομνήματα τα οποία υπέβαλαν αυτά,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

1. Η εταιρεία με την επωνυμία "ΑΦΟΙ ΧΟΝΤΟΥ Ομόρρυθμη Εμπορική Εταιρεία" υπέβαλε με τα με αριθμό Α1 947/3.11.1992 όπως συμπληρώθηκε με τα με αριθμό 909/25.8.94 και 273/27.7.95 έγγραφα της στην τότε Διεύθυνση Έρευνας Αγοράς-Ανταγωνισμού του Υπουργείου Εμπορίου και ήδη Επιτροπή Ανταγωνισμού την από 5.10.92 σύμβαση δικαιόχρησης μεταξύ αυτής και της εταιρείας "ΥΨΙΛΟΝ ΕΝΑ Α.Ε., όπως αυτή τροποποιήθηκε με τα από 26.6.94 και από 29.6.1995 ιδιωτικά συμφωνητικά και ζήτησε την έκδοση απόφασης εξαίρεσης των συμφωνίας αυτής σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ.3 του νόμου 703/77 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

2. Στη συνέχεια, η αιτούσα εταιρεία υπέβαλε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού με τα με αριθμό 450/12.10.1995, Α1 811/5.5.1995, όπως συμπληρώθηκε με το 274/27.7.95 έγγραφα της, Α1 810/5.5.1995 όπως συμπληρώθηκε με το 275/27.7.1995 και το 276/27.7.1995 έγγραφα της τέσσερις ακόμη αιτήσεις για την έκδοση αποφάσεων εξαίρεσης σύμφωνα με το ίδιο παραπάνω άρθρο του νόμου 703/77 ως προς ισάριθμες συμβάσεις δικαιόχρησης που είχε συνάψει με τις εταιρείες "ΡΟΝ ΡΟΝ" Χ.ΜΟΥΡΚΟΚΩΣΤΑΣ & ΣΙΑ Ο.Ε., ΑΦΟΙ ΚΟΥΤΣΟΥΡΕΛΗ - ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, ΧΡΥΣΑΦΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΩΝ-ΕΙΔΩΝ ΔΩΡΩΝ - ΠΑΙΧΝΙΔΙΩΝ - ΟΡΓΑΝΩΝ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ, ΧΡΥΣΑΦΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε και ΑΦΟΙ Γ.ΑΡΜΟΝΗ Ο.Ε.

Οι υπό κρίση αιτήσεις αφορούν σχεδόν πανομοιότυπες συμβάσεις δικαιόχρησης που έχει συνάψει η αιτούσα εταιρεία με τις προαναφερόμενες δικαιοδόχους και για το λόγο αυτό εξετάζονται από κοινού.

II. Από τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τα έγγραφα που προσκομίζουν οι διάδικοι και το σύνολο των στοιχείων που τέθηκαν υπόψη της Επιτροπής κατά την ακροαματική διαδικασία ενώπιόν της προέκυψαν τα ακόλουθα :

Η εταιρεία ΑΦΟΙ ΧΟΝΤΟΥ Ο.Ε.Ε., που εδρεύει στην Αθήνα, έχει σαν κύρια δραστηριότητα την εκμετάλλευση του σήματος, διακριτικού γνωρίσματος, τίτλου και σλόγκαν HONDOS CENTER και την παροχή τεχνογνωσίας με τη μέθοδο του franchising σε ομοειδείς επιχειρήσεις.

Το φάσμα των προϊόντων που διατίθενται μέσω των καταστημάτων με το σήμα "HONDOS CENTER" είναι ευρύ (καλλυντικά, αρώματα, είδη κομμωτηρίου, κοσμήματα (faux), δερμάτινα είδη κλπ), γνωστών στην πλειοψηφία τους οίκων του εσωτερικού και του εσωτερικού, τα οποία, αν και απευθύνονται κατά κύριο λόγο στο γυναικείο αγοραστικό κοινό, αφορούν ουσιαστικά ολόκληρη την οικογένεια. Οι επιμέρους αγορές των ειδών αυτών χαρακτηρίζονται από έντονο ανταγωνισμό, καθώς δραστηριοποιείται σε αυτές μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων. Εξάλλου και από άποψη διανομής τα προϊόντα διατίθενται μέσω μεγάλου αριθμού καταστημάτων, πολυκαταστημάτων, υπεραγορών που διαθέτουν τμήματα καλλυντικών ευρείας κατανάλωσης, με ταχυδρομικές πωλήσεις και μέσω dealers.

Στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της η αιτούσα εταιρεία έχει συνάψει τις υπό κρίση συμβάσεις δικαιόχρησης με αντικείμενο την παραχώρηση σε καθεμία από τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις του δικαιώματος χρήσης του διακριτικού τίτλου "HONDOS CENTER" και την παροχή τεχνογνωσίας για την οργάνωση και λειτουργία των καταστημάτων τους τα οποία βρίσκονται για τη μεν ΥΨΙΛΟΝ ΕΝΑ Α.Ε. στην Καλαμάτα, τη "ΡΟΝ-ΡΟΝ" Χ. ΜΟΥΡΚΟΚΩΣΤΑΣ & ΣΙΑ Ε.Ε στο Αγρίνιο, την "ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΟΥΤΣΟΥΡΕΛΗ" στα Χανιά, τη ΧΡΥΣΑΦΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.Ε στα Τρίκαλα, τη ΧΡΥΣΑΦΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ Ε.Ε. στην Καρδίτσα και την ΑΦΟΙ ΑΡΜΟΝΗ Ο.Ε. στη Χαλκίδα. Οι συμβάσεις αυτές είναι σε ισχύ, πλην αυτής με τον Όμιλο Επιχειρήσεων Κουτσοурέλη, το κατάστημα του οποίου καταστράφηκε ολοκληρωτικά από πυρκαγιά στις 4.1.96 και δε λειτούργησε έκτοτε. Η σύμβαση μεταξύ της HONDOS CENTER και του Ομίλου Κουτσοурέλη έχει εξάλλου λυθεί σύμφωνα με το από 4.10.96 ιδιωτικό

συμφωνητικό, που γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού με το υπ' αριθμ. πρωτ. 270/24.10.96 έγγραφο της πρώτης εταιρείας, και ως εκ τούτου παρέλκει η εξέτασή της.

Στις εξεταζόμενες συμβάσεις περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οι εξής όροι :

α. Ως προς το αντικείμενο : Η δικαιούχος εταιρεία παραχωρεί στη δικαιούχο έναντι αμοιβής που καθορίζεται σε ποσοστό επί των πραγματοποιούμενων μηνιαίων καθαρών αγορών, το δικαίωμα να χρησιμοποιεί το διακριτικό τίτλο "HONDOS CENTER" σε πινακίδες και επιγραφές και λοιπά βοηθητικά υλικά (άρθρο 1ο των συμβάσεων) και παρέχει σε αυτήν, υπό τον όρο να μην κοινοποιηθεί σε τρίτους, τεχνογνωσία για την ίδρυση, τη διεύθυνση εξωτερικών και εσωτερικών χώρων του καταστήματος, τη διάρθρωση και εκπαίδευση του προσωπικού, το λογιστικό σχέδιο και τη μηχανοργάνωση (άρθρο 4ο).

β. Ως προς την εδαφική περιοχή : Το δικαίωμα χρησιμοποίησης του διακριτικού τίτλου δίδεται στη δικαιούχο μόνο για το αναφερόμενο στη σύμβαση κατάστημα, άλλως απαιτείται η προηγούμενη έγγραφη συναίνεση της δικαιούχου. Εξάλλου, η δικαιούχος δεσμεύεται να μην παραχωρήσει το δικαίωμα χρήσης του τίτλου και την τεχνογνωσία σε άλλα πρόσωπα στο νομό όπου βρίσκεται το αναφερόμενο στη σύμβαση κατάστημα, ενώ θεσπίζεται "ρήτρα προτίμησης" υπέρ της δικαιούχου σε περίπτωση που η δικαιούχος επιθυμεί να συνάψει στον ίδιο ή σε όμορους νομούς αντίστοιχες συμβάσεις δικαιούχου (άρθρο 2ο).

γ. Ως προς τη διαφήμιση : Η δικαιούχος υποχρεούται να συμπεριλαμβάνει τη δικαιούχο σε κάθε μορφής διαφήμιση για τα "HONDOS CENTER", ενώ η δικαιούχος μετέχει στον επιμερισμό των διαφημιστικών δαπανών με συγκεκριμένο συντελεστή που αντιπροσωπεύει το ποσοστό συμμετοχής της δικαιούχου εταιρείας στο συνολικό ανά εξάμηνο τζίρο των επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν το διακριτικό τίτλο "HONDOS CENTER" (άρθρο 5.1). Εξάλλου, για τα αυτοτελή διαφημιστικά μηνύματα της δικαιούχου είναι υποχρεωτική η προηγούμενη παροχή έγκρισης από τη δικαιούχο (άρθρο 5.1.1).

δ. Ως προς την προμήθεια των προϊόντων : Η δικαιούχος υποχρεούται να προμηθεύεται εμπορεύματα από τους προμηθευτές που υποδεικνύει η δικαιούχος, εκτός από τα προϊόντα ευρείας κατανάλωσης τα οποία μπορεί να προμηθεύεται και από επιχειρήσεις που έχουν την αντιπροσωπεία αυτών και ελέγχονται από τη δικαιούχο ή τους μετόχους της, ενώ η δικαιούχος εξασφαλίζει στη δικαιούχο τους αυτούς όρους προμήθειας και πληρωμής των εμπορευμάτων με αυτούς που απολαμβάνουν τα "HONDOS CENTER". Εξάλλου η δικαιούχος έχει το δικαίωμα να ελέγχει οποτεδήποτε το κατάστημα της δικαιούχου (9.1), να ασκεί λογιστικό έλεγχο (9.1.1) και στους προμηθευτές της δικαιούχου προς

επαλήθευση τα οικονομικά στοιχεία που της δίδει η τελευταία (άρθρο 9.1.2), ενώ μπορεί να συνιστά στη δικαιοδόχο τιμές πώλησης (άρθρο 6.1.5).

ε. Ως προς τον ανταγωνισμό : Απαγορεύεται στη δικαιοδόχο να ανοίξει άλλα καταστήματα στην Καλαμάτα ή να μεταβιβάσει σε τρίτους τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της από τη σύμβαση χωρίς την έγγραφη συναίνεση της δικαιοπαρόχου (άρθρο 8ο), καθώς και να αποκτήσει η ίδια ή οι μέτοχοι αυτής οικονομικά συμφέροντα στο κεφάλαιο ανταγωνιστικών προς τη δικαιοπάροχο και τις λοιπές επιχειρήσεις "HONDOS CENTER" (άρθρο 12ο), ενώ απαγορεύεται στη δικαιοδόχο, τους μετόχους αυτής και τους συγγενείς τους μέχρι πρώτου βαθμού, σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης, να ασκούν άμεσα ή έμμεσα παρεμφερή δραστηριότητα προς αυτήν της δικαιοπαρόχου και των επιχειρήσεων "HONDOS CENTER" μέχρι τη συμπλήρωση του εναπομένου συμβατικού χρόνου της σύμβασης μετά την καταγγελία και ένα χρόνο μετά (άρθρο 13ο).

III. Με βάση το άρθρο 1 παρ.1 του Ν.703/77 απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και η οποιασδήποτε μορφής εναρμονισμένη πρακτική επιχειρήσεων που έχουν σαν αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού, ενώ με βάση την παρ.3 του ίδιου άρθρου τέτοιες συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές ή κατηγορίες αυτών μπορούν να κριθούν ισχυρές εφόσον πληρούν αθροιστικά τις εξής προϋποθέσεις :

α) συμβάλλουν, με εύλογη συμμετοχή των καταναλωτών στην προκύπτουσα ωφέλεια, στην βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου,

β) δεν επιβάλλουν στις οικείες επιχειρήσεις περιορισμούς πέραν των απολύτως αναγκαίων για την πραγματοποίηση των παραπάνω σκοπών και,

γ) δεν παρέχουν στις επιχειρήσεις αυτές τη δυνατότητα κατάργησης του ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα της οικείας αγοράς.

Οι εξεταζόμενες συμφωνίες δικαιόχρησης αποτελούν καταρχήν συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων σύμφωνα με την έννοια του άρθρου 1 παρ.1 του ίδιου παραπάνω νόμου και πρέπει συνεπώς να εξεταστεί εάν περιέχουν όρους που παρακωλύουν, περιορίζουν ή νοθεύουν τον ανταγωνισμό. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΟΚ) 4087/88 της Επιτροπής οι συμφωνίες δικαιόχρησης υπό ορισμένους όρους πληρούν τις προαναφερόμενες προϋποθέσεις, δηλ. συμβάλλουν κανονικά στη βελτίωση της διανομής προϊόντων ή/και παροχής υπηρεσιών, επιτρέπουν σε ανεξάρτητους εμπόρους να ιδρύουν με γρήγορο ρυθμό καταστήματα και με περισσότερες πιθανότητες επιτυχίας απ' όσες θα είχαν χωρίς την πείρα και τη βοήθεια του δικαιοπαρόχου, ανταγωνιζόμενες έτσι

αποτελεσματικότερα τις μεγάλες επιχειρήσεις διανομής και εξασφαλίζουν στους καταναλωτές δίκαιο μερίδιο από το όφελος που προκύπτει επειδή μέσω της ομοιογένειας του δικτύου και της συνεχούς συνεργασίας εξασφαλίζεται σταθερή ποιότητα προϊόντων και υπηρεσιών, ενώ οι καταναλωτές είναι ελεύθεροι να συναλλάσσονται με οποιονδήποτε δικαιοδόχο του δικτύου

Πράγματι, οι παραπάνω ωφέλειες προκύπτουν καταρχήν και στις εξεταζόμενες συμφωνίες δεδομένου ότι επιτρέπουν την άμεση επέκταση του δικτύου εμπορίας που φέρει τον διακριτικό τίτλο "HONDOS CENTER", χωρίς τη δέσμευση σημαντικών κεφαλαίων από μέρους της δικαιοπαρόχου εταιρείας και με διάχυση του επιχειρηματικού κινδύνου, ενώ οι δικαιοδόχοι σε αντιστάθμισμα των κεφαλαίων που δεσμεύουν και του επιχειρηματικού κινδύνου που αναλαμβάνουν επωφελούνται από τη φήμη ενός δικτύου ήδη καθιερωμένου στην αγορά αλλά και από την εμπειρία της δικαιοπαρόχου στην εμπορία και τη διάθεση των συγκεκριμένων προϊόντων, που επιτρέπουν συρρίκνωση των σχετικών εξόδων της εταιρείας και εξασφαλίζουν αυξημένη πελατεία. Τέλος, υλοποιούμενη η σύμβαση επιτρέπει την πρόσβαση στην αγορά νέων ανταγωνιστών και την εντατικοποίηση του ανταγωνισμού μεταξύ των διαφόρων εμπορικών σημάτων, ενώ φαίνεται να εξασφαλίζει καταρχήν στους καταναλωτές δίκαιο μερίδιο από τις βελτιώσεις στην διανομή των προϊόντων που διατίθενται μέσω των καταστημάτων "HONDOS CENTER" λαμβανομένου υπόψη ότι τίθεται στη διάθεσή τους ένα σύστημα ομοιόμορφης διανομής προϊόντων που τους εξασφαλίζει συνεχή εφοδιασμό, σταθερή ποιότητα και ποικιλία προϊόντων, ότι η παρουσία των HONDOS CENTER, μέσω της Δικαιοδόχου, στις τοπικές αγορές συνεπάγεται την εντατικοποίηση του ανταγωνισμού στους κλάδους των προϊόντων που αφορά το franchise (καλλυντικά, είδη κομμωτηρίου, κοσμήματα, κλπ.) πράγμα που είναι πιθανό να οδηγήσει τις ανταγωνίστριες επιχειρήσεις (μεταξύ των οποίων και τη δικαιοδόχο) να μετακυλίσουν στους καταναλωτές σημαντικό μέρος των πλεονεκτημάτων που προκύπτουν από την ορθολογικότερη οργάνωση του δικτύου διανομής τους και ότι απολαμβάνουν τις υπηρεσίες (περιβάλλον, εξυπηρέτηση, προϊόντα, κλπ) που "εγγυώνται" τα "HONDOS CENTER" επωφελούμενοι ταυτόχρονα από το γεγονός ότι συναλλάσσονται με έναν ανεξάρτητο έμπορο (δικαιοδόχος) που ενδιαφέρεται προσωπικά για την καλύτερη δυνατή πορεία των εργασιών του μέσω μίας "ικανοποιημένης πελατείας".

Σύμφωνα με τα παραπάνω και όσον αφορά τους επιμέρους όρους των εξεταζόμενων συμβάσεων παρατηρούνται τα εξής : οι όροι των εξεταζόμενων συμβάσεων δικαιόχρησης που συνδέονται με τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει η δικαιοπάροχος- αιτούσα εταιρεία έναντι των δικαιοδόχων και αντίστροφα, οι οποίοι ανήκουν στη φύση της σύμβασης δικαιόχρησης και θεωρούνται απαραίτητοι οι μιν για τη διατήρηση και την προάσπιση της

κοινής ταυτότητας και της εμπορικής φήμης του δημιουργούμενου δικτύου, οι δε για την αποφυγή της εκμετάλλευσης από ανταγωνιστές της τεχνογνωσίας που παρέχει η δικαιοπάροχος στους δικαιοδόχους δεν εμπίπτουν στη διάταξη του άρθρου 1 παρ.1 Ν.703/77 (άρθρα 1ο, 4ο, 5.1, 6.1.5, 8ο, 9.1, 9.1.1).

Όσον αφορά, ωστόσο, όρους των εξεταζόμενων συμβάσεων, οι οποίοι εμπίπτουν στη διάταξη του άρθρου 1 παρ.1 Ν.703/77 αλλά εξεταζόμενοι υπό το φως της παραγράφου 3 του ίδιου άρθρου, δεν πληρούν τις οριζόμενες σε αυτήν προϋποθέσεις, αντίθετα υπερακοντίζουν το σκοπό για τον οποίο σύμφωνα με τη δικαιοπάροχο-αιτούσα εταιρεία υιοθετούνται και περιορίζουν την ελευθερία του αντισυμβαλλόμενου υπερβολικά, με αποτέλεσμα να μπορεί να γίνει δεκτό ως προς αυτούς το αίτημα εξάιρεσης. Πρόκειται για τους εξής όρους των εξεταζόμενων συμβάσεων :

α) τον όρο 5.1.1 ο οποίος αναφέρεται στην υποχρέωση έγκρισης από τη δικαιοπάροχο των αυτοτελών διαφημιστικών μηνυμάτων της δικαιοδόχου. Με τη διατύπωση αυτή ο όρος 5.1.1 ουσιαστικά αναιρεί το δικαίωμα στη δικαιοδόχο να προβαίνει σε αυτοτελείς διαφημίσεις, αφού ο έλεγχος μπορεί να υπερβαίνει τον έλεγχο της φύσης της διαφήμισης, που αποσκοπεί στη θεμιτή διασφάλιση της ποιότητάς της και να καταλαμβάνει ακόμη και το ίδιο το περιεχόμενο της διαφήμισης περιορίζοντας έτσι την ελευθερία της δικαιοπαρόχου.

β) τον όρο 6.1., ο οποίος αναφέρεται σε υποχρεώσεις που έχει η δικαιοδόχος ως προς τα προϊόντα στα οποία αναφέρεται η σύμβαση, χωρίς να προσδιορίζει ποια είναι αυτά, με αποτέλεσμα, έτσι διατυπούμενος, να θεωρείται υπερβολικά γενικός και ασαφής

γ) ο όρος 6.1.1, ο οποίος αναφέρεται στην υποχρέωση της δικαιοδόχου να προμηθεύεται τα προϊόντα που αφορά η σύμβαση μόνο από τους προμηθευτές που υποδεικνύει η δικαιοπάροχος. Ο όρος αυτός, στο βαθμό που τα προϊόντα αυτά διατίθενται πέραν από τους προμηθευτές που υποδεικνύει η δικαιοπάροχος, και μέσω άλλου δικτύου εξουσιοδοτημένων διανομέων μη ελεγχόμενων από αυτήν, περιορίζει τον ανταγωνισμό και δε μπορεί να θεωρηθεί ισχυρός.

δ) ο όρος 9.1, ο οποίος αναφέρεται στον έλεγχο των οικονομικών στοιχείων που δίδει η δικαιοδόχος στη δικαιοπάροχο στους ίδιους τους προμηθευτές της τελευταίας αφενός μεν στερείται δεσμευτικότητας αφού αναφέρεται σε τρίτα μη συμβαλλόμενα πρόσωπα, αφετέρου δε αποσκοπεί στο να δεσμεύσει υπερβολικά τη δικαιοδόχο μέσω της συνομολόγησης του δικαιώματος αυτού στο πλαίσιο της σύμβασης, έτσι ώστε να μη μπορεί να θεωρηθεί ισχυρός.

ε) ο όρος 12.1.4 που αναφέρεται στην απαγόρευση απόκτησης οικονομικών συμφερόντων στο κεφάλαιο ανταγωνιστικών επιχειρήσεων δικαιολογείται και μπορεί να θεωρηθεί ισχυρός μόνο εφόσον αναφέρεται σε απαγόρευση απόκτησης οικονομικών συμφερόντων τόσο

σημαντικών ώστε να είναι σε θέση να επηρεάσουν την πολιτική των ανταγωνιστών της δικαιοπαρόχου.

στ) ο όρος 13.1.3 ο οποίος αναφέρεται στην απαγόρευση ανταγωνισμού στη δικαιοδόχο, τους μετόχους και τους συγγενείς πρώτου βαθμού σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης μέχρι τη συμπλήρωση του εναπομένου χρόνου της σύμβασης και ένα χρόνο μετά. Η απαγόρευση ανταγωνισμού στη δικαιοδόχο για περιορισμένο χρονικό διάστημα μετά τη λύση της σύμβασης δικαιολογείται στο βαθμό που αποσκοπεί να προστατεύσει τη δικαιοπάροχο από την ενδεχόμενη εκμετάλλευση της τεχνογνωσίας που παρέχει στο πλαίσιο της σύμβασης δικαιόχρησης χωρίς να περιορίσει υπερβολικά την ελευθερία της δικαιοδόχου να συνεχίσει να δραστηριοποιείται στο συγκεκριμένο τομέα. Συνεπώς, ο υπό κρίση όρος που από τη μία συμπεριλαμβάνει στο εύρος της απαγόρευσης ανταγωνισμού τους συγγενείς των μετόχων και από άποψη χρόνου εκτείνεται έως έξι χρόνια δεν μπορεί να θεωρηθεί ισχυρός.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Αποφαίνεται ότι οι υπό κρίση συμβάσεις δικαιόχρησης, που υποβλήθηκαν από την εταιρεία ΑΦΟΙ ΧΟΝΤΟΥ Ο.Ε.Ε, πλην αυτής που αφορά την εταιρεία “ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΟΥΤΣΟΥΡΕΛΗ” ΑΦΟΙ ΚΟΥΤΣΟΥΡΕΛΗ, η οποία έχει λυθεί, emπίπτουν στην παρ.1 του άρθρου 1 του ν.703/77, όπως ισχύει.

2. Θεωρεί ως ισχυρές, σύμφωνα με την παρ. 3 του ίδιου άρθρου τις συμβάσεις αυτές, από την ημερομηνία γνωστοποίησης κάθε μίας στην Ε.Α. και μέχρι τη λήξη της ισχύος τους, υπό τον όρο ότι εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης στην αιτούσα εταιρεία, αυτή θα επανυποβάλλει στην Ε.Α. τις υπό κρίση συμβάσεις, στις οποίες να έχει επιφέρει τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) Το άρθρο 5.1.1 να συμπληρωθεί ως εξής: "Ο έλεγχος των αυτοτελών διαφημιστικών μηνυμάτων της Δικαιοδόχου από τη Δικαιοπάροχο αφορά μόνο τη φύση της διαφήμισης".

β) Στο άρθρο 6.1 να διευκρινιστεί το φάσμα των προϊόντων, στα οποία αναφέρεται η σύμβαση και αναδιατυπωθεί ως εξής: " Η δικαιοδόχος θα προμηθεύεται τα εμπορεύματα που αφορά η σύμβαση, δηλ. καλλυντικά επιλεκτικής και ευρείας διανομής, αξεσουάρ γυναικείας ένδυσης, εσώρουχα, δερμάτινα είδη, είδη δώρων, όργανα γυμναστικής και συναφή προς αυτά προϊόντα, τα οποία καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα προμηθευτών, από προμηθευτές που υποδεικνύει η δικαιοπάροχος. Έτσι διασφαλίζεται η υψηλή ποιότητά τους και δεν τίθεται σε κίνδυνο η φήμη των "HONDOS CENTER" από χαμηλής στάθμης ή ελαττωματικά προϊόντα".

γ) Το άρθρο 6.1.1 να τροποποιηθεί ως εξής: “Η δικαιοδόχος έχει το δικαίωμα να προμηθεύεται όλα τα προϊόντα που αφορά η παρούσα σύμβαση από άλλους δικαιοδόχους, καθώς και από τρίτους εξουσιοδοτημένους διανομείς”.

δ) Η διάταξη του άρθρου 9.1.2 να απαλειφθεί.

ε) Το άρθρο 12.1.4 να συμπληρωθεί ως εξής: “Η δικαιοδόχος και οι μέτοχοί της είναι υποχρεωμένοι να μην αποκτούν οικονομικά συμφέροντα στο κεφάλαιο ανταγωνιστικών προς τη δικαιοπάροχο και τα "HONDOS CENTER" επιχειρήσεων, τα οποία ενδέχεται να δώσουν σ'αυτούς τη δύναμη να επηρεάσουν την οικονομική τακτική των επιχειρήσεων αυτών”.

στ) Το άρθρο 13.1.3 να αναδιατυπωθεί ως εξής: " Σε περίπτωση λύσης της σύμβασης, τόσο η δικαιοδόχος όσο και οι εταίροι της, αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μην ασκούν άμεσα ή έμμεσα παρεμφερή δραστηριότητα προς αυτήν της δικαιοπαρόχου και των "HONDOS CENTER" στην περιοχή στην οποία η δικαιοδόχος ασκούσε την εκμετάλλευση του franchise και για το χρονικό διάστημα ενός έτους από την ημερομηνία λύσης της σύμβασης."

3. Σε περίπτωση μη τήρησης των τιθέμενων με την προηγούμενη παράγραφο όρων, οι υπό κρίση συμβάσεις κηρύσσονται ανίσχυρες από την παρέλευση της πιο πάνω δίμηνης προθεσμίας

Η απόφαση εκδόθηκε την 22α Ιανουαρίου 1997.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Προεδρεύων

Η Εισηγήτρια

Βλάσιος

Ασημακόπουλος

Μελίνα Μουζουράκη

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα Μαρία Ταραμπίκου